

Силабус курсу

Зіставна фразеологія

Ступінь вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень
Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність: 014.02 Середня освіта. Мова та література (французька)
Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Французька мова і література)»
Компонент освітньої програми: вибірковий
Рік підготовки, семестр – 2 рік, 4 семестр
Кількість кредитів – 3
Мова викладання: французька/українська
Дні занять: згідно розкладу
Консультації: згідно розкладу

Керівники курсу

Кандидат філологічних наук, доц. Бубняк Роман Антонович

Докт. філол. наук, проф. Косович Ольга Василівна

Контактна інформація: olgak2270@gmail.com 0352-43-58-31 (деканат)

Опис дисципліни

Курс «Зіставна фразеологія» спрямований на набуття студентами теоретичних знань та практичних навичок володіння фразеологічним фондом французької мови.

Завдання: 1. Ознайомити студентів з різними підходами та визначеннями вчених фразеологічної одиниці. Представити різні класифікації з точки зору структури, семантики та функціонування ФО. 2. Пояснити структурно-граматичні та семантичні особливості фразеологічних одиниць у французькій мові. 3. Ознайомити студентів з особливостями творення фразеологічних одиниць у французькій мові (лексико-стилістичними та фонетичними засобами їх творення). 4. Ознайомити студентів з джерелами запозичення фразеологічних одиниць у французькій мові.

Структура курсу

Години			Тема	Результати навчання	Завдання
лекції	семінари	сам. робота			
Змістовий модуль 1. Теоретичні та методологічні основи фразеології.					
1	1	3	1. Фразеологія та об'єкт її вивчення.	Знати визначення предмету фразеології, її об'єкту вивчення, розуміти її місце серед інших лінгвістичних дисциплін.	Питання, обговорення, виконання практичних вправ і завдань, усний, письмовий контроль.
1	1	3	2. Класифікація фразеологічних одиниць французької мови.	Знати класифікацію фразеологічних одиниць французької мови; знати характеристики та визначення фразеологічної одиниці. Уміти розпізнати фразеологічну одиницю в контексті і відрізнити її від вільного словосполучення.	Питання, обговорення, виконання практичних вправ і завдань, усний, письмовий контроль.
1	1	3	3. Структурні типи фразеологічних одиниць у французькій мові.	Знати структурні типи фразеологічних одиниць у французькій мові. Уміти визначити тип фразеологічної одиниці за структурною класифікацією.	Питання, обговорення, виконання практичних вправ і завдань, усний, письмовий контроль.
1	1	3	4. Функціональні типи фразеологічних одиниць у французькій мові.	Знати функціональні типи фразеологічних одиниць у французькій мові. Уміти визначити тип фразеологічної одиниці за функціональною класифікацією.	Питання, обговорення, виконання практичних вправ і завдань, усний, письмовий контроль.
1	1	3	5. Семантичні типи фразеологічних одиниць у французькій мові.	Знати семантичні типи фразеологічних одиниць у французькій мові. Уміти визначити тип фразеологічної одиниці за	Питання, обговорення, виконання практичних вправ і завдань, усний,

				семантичною класифікацією.	письмовий контроль.
Змістовий модуль 2. Структурно-граматичні та семантичні особливості фразеологічних одиниць у французькій мові.					
1	1	3	6. Некомунікативні фразеологічні одиниці: номінативні (іменникові, дієслівні, прикметникові, прислівникові), службові, вигуків, модальні.	Знати некомунікативні фразеологічні одиниці: номінативні (іменникові, дієслівні, прикметникові, прислівникові), службові, вигуків, модальні. Уміти розрізняти не комунікативні фразеологічних одиниць та їх підтипи.	Питання, обговорення, виконання практичних вправ і завдань, усний, письмовий контроль.
1	1	3	7. Комунікативні фразеологічні одиниці: характер прислів'їв та неprisлів'їв.	Знати комунікативні фразеологічні одиниці: характер прислів'їв та неprisлів'їв. Уміти розрізняти комунікативні фразеологічних одиниць та їх підтипи.	Питання, обговорення, виконання практичних вправ і завдань, усний, письмовий контроль.
1	1	3	8. Образність та мотивованість фразеологічних одиниць.	Знати питання образності та мотивованості фразеологічних одиниць. Уміти окреслювати образність та мотивацію фразеологічних одиниць.	Питання, обговорення, виконання практичних вправ і завдань, усний, письмовий контроль.
1	1	3	9. Метафоричне та метонімічне переосмислення.	Знати поняття метафоричного та метонімічного переосмислення. уміти пояснити, в чому полягає метафоричне та метонімічне переосмислення фразеологічних одиниць, вміти відрізнити та навести приклади метафоричних та метонімічних ФО.	Питання, обговорення, виконання практичних вправ і завдань, усний, письмовий контроль.
1	1	3	10. Варіантність, синонімія, антонімія фразеологічних одиниць французької мови.	Знати поняття варіантності, синонімії, антонімії фразеологічних одиниць французької	Питання, обговорення, виконання практичних вправ і

				мови. Уміти відрізнити фразеологічні варіанти від синонімів, назвати їх типи й навести приклади.	завдань, усний, письмовий контроль.
Змістовий модуль 3. Особливості творення фразеологічних одиниць французької мови.					
1	1	3	11. Лексико-стилістичні засоби утворення фразеологічних одиниць.	Знати лексико-стилістичні засоби утворення фразеологічних одиниць. Окреслювати сукупність засобів творення ФО та визначити засіб творення конкретних виразів.	Питання, обговорення, виконання практичних вправ і завдань, усний, письмовий контроль.
1	1	3	12. Фонетичні засоби утворення фразеологічних одиниць.	Знати фонетичні засоби утворення фразеологічних одиниць. Окреслювати сукупність засобів творення ФО та визначити засіб творення конкретних виразів.	Питання, обговорення, виконання практичних завдань і вправ, усний, письмовий контроль.
1	1	3	13. Оказіональні трансформації фразеологічних одиниць французької мови.	Знати оказіональні трансформації фразеологічних одиниць французької мови. Описувати типи оказіональної трансформації (деформування) фразеологічних одиниць та виявляти, чи мала місце оказіональна трансформація фразеологічного виразу.	Питання, обговорення, опрацювання практичних вправ, завдань, усний, письмовий контроль.
Змістовий модуль 4. Джерела походження фразеологічних одиниць французької мови.					
1	1	3	14. Власне французька фразеологія.	Уміти окреслити джерела походження фразеологічних одиниць та визначити джерело походження конкретних заданих одиниць.	Питання, дискусія, виконання практичних вправ і завдань, усний, письмовий контроль.
1	1	3	15. Фразеологізми, пов'язані з	Знати і володіти матеріалом щодо	Питання, дискусія,

			національними реаліями.	фразеологізмів, пов'язаних національними реаліями.	з виконання практичних вправ і завдань, усний, письмовий контроль.
1	1	3	16. Фразеологізми, пов'язані з людиною (включаючи соматичні фразеологізми) та природою.	Знати і володіти матеріалом щодо фразеологізмів, пов'язаних з людиною (включаючи соматичні фразеологізми) та природою.	Питання, обговорення, виконання практичних вправ і завдань, усний, письмовий контроль.
2		3	17. Фразеологізми, пов'язані з видом діяльності (професіями, спортом, іграми).	Знати і володіти матеріалом щодо фразеологізмів, пов'язаних з видом діяльності (професіями, спортом, іграми).	Питання, обговорення, виконання практичних вправ і завдань, усний, письмовий контроль.
2		3	18. Фразеологічні запозичення.	Знати і володіти матеріалом щодо фразеологічних запозичень.	Питання, обговорення, виконання практичних вправ і завдань, усний, письмовий контроль.

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ЗК2	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
ЗК4	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК5	Здатність спілкуватися іноземною мовою.
ЗК7	Здатність до пошуку, опрацювання, аналізу й інтерпретації інформації з різних джерел, дотримуючись норм академічної доброчесності.
ЗК8	Здатність бути критичним і самокритичним, генерувати нові ідеї, виявляти та розв'язувати проблеми, бути ініціативним та підприємливим.
ЗК11	Здатність використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності.
ФК7	Здатність використовувати можливості мережевих програмних систем, Інтернет-

	ресурсів, мобільних застосунків та цифрових технологій для вирішення теоретичних і практичних завдань у професійній діяльності, ефективно використовувати наявні та створювати (за потреби) нові електронні (цифрові) освітні ресурси.
ФК13	Здатність застосовувати наукові методи пізнання в освітньому процесі, використовувати інновації у професійній діяльності, застосовувати різноманітні підходи до розв'язання проблем у педагогічній діяльності, здатність до навчання впродовж життя ("lifetime learning") та здійснення моніторингу власної педагогічної діяльності і визначення індивідуальних професійних потреб.
ФК15	Здатність планувати, організовувати, здійснювати прикладне мікродослідження з предметної спеціальності, систематизувати, аналізувати, інтерпретувати та представляти його результати.
Програмні результати навчання	
ПРН8	Застосовувати міжпредметні зв'язки та інтеграцію різних навчальних предметів (інтегрованих курсів) під час освітнього процесу.
ПРН10	Забезпечувати діалог культур у процесі вивчення іноземної мови та зарубіжної літератури, створювати умови для міжкультурної комунікації.
ПРН12	Використовувати онлайн-сервіси, застосунки, відкриті електронні (цифрові) освітні ресурси педагогічного спрямування для професійного розвитку та обміну досвідом з дотриманням академічної доброчесності.
ПРН13	Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідний навчальний матеріал з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.
ПРН16	Критично оцінювати власну навчальну та професійно-дослідницьку діяльність, реалізовувати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

Літературні джерела

Основні

1. Баран Я.А., Зимомря М.І. Теоретичні основи фразеології. Навчальний посібник для студентів факультетів іноземних мов університетів та педагогічних інститутів. — Ужгород, 1999. — 176 с.
2. Демський М. Т. Українська фраземіка (Дериваційна база, семантико-граматичні особливості) : автореф. дис. ... др. філол. наук. ; спец. 10.02.02 «Українська мова» / Мар'ян Тимофійович Демський ; Ужгород, держ. ун-т. - Ужгород, 1994.-46 с.
3. Добровольский Д.О. Сопоставительная фразеология (на материале германских языков). – Владимир, 1990. – 79 с.
4. Зорівчак Р. П. До методології вивчення фразеологічних одиниць у контрастивних дослідженнях / Р. П. Зорівчак // Нариси з контрастивної лінгвістики / за ред. Ю. О. Жлуктенка. – Київ : Наук. думка, 1979. – С. 59-65.
5. Зорівчак Р. П. Фразеологічна одиниця як перекладознавча категорія : (на матеріалі перекладів творів української літератури англійською мовою). – Львів : Вид-во при Львів. ун-ті "Вища шк.", 1983. – 176 с.
6. Назарян А.Г. Фразеология современного французского языка. М.: Высш. школа, 1976. 307с.
7. Назарян А.Г., Арутюнова Ж.М. Практическое пособие по фразеологии французского языка. М.: Ун-тет дружбы народов, 1975. 194 с.

Допоміжні

1. Французско-русский фразеологический словарь. М., Гос.изд-во иностр. и нац. словарей, 1963. 1112с.
2. Rey A. Dictionnaire des expressions et locutions figurées. Paris, 1979. 374 p.
3. Petit Robert. Paris : Dictionnaires le Robert, 1991. 2171 p.

4. Ганшина К.А. Французско-русский словарь. М.: Русский язык, 1977. 912с.
5. Левит З.Н. Лексикология французского языка. М.: Высш. школа, 1979. 160 с.
6. Лопатникова Н.Н., Мовшович Н.А. Лексикология современного французского языка. М.: Высш. школа, 1982. 256 с.
7. Марузо Ж. Словарь лингвистических терминов. М., 1960. 180с.
8. Удовиченко Г.М. Словник укр. ідіом: Понад 2200 ідіом. К.: Рад. письменник, 1968. 462 с.
9. Удовиченко Г.М. Фразеологічний словник української мови. Т.1-2. К.: Вища Школа, 1984. Т.1.: 304 с., Т.2.: 304 с.
10. Хованская З.И. Стилистика французского языка. М.: Высшая школа, 1984. 344 с.
11. Boer C. De. Essais de syntaxe française moderne. Groningen: P. Noord-hoff., 1922. 454p.
12. Boer C. De. Syntaxe du français moderne. Leiden: Universitaire Pers Leiden., 1947. 275 p.
13. Charbonnier E. La monnaie de singe. Ou comment reconnaître les expressions issues du Moyen Age. Paris: Hatier, 1991. 262 p.
14. Dictionnaire alphabétique et analogique de la langue française par Paul Robert. Tome 1: 1960. 1077p., Tome 2: 1960. 1947p., Tome 3: 1960. 760p. Tome 4: 1960. 920p.
15. Dictionnaire de la langue française [en 6 volumes]. Paris, 1863-1896.
16. Grammaire, 350 Exercices, Niveau Supérieur I: Cours de civilisation française de la Sorbonne. Paris: Hachette, 175 pages.
17. Lafleur B. Dictionnaire des locutions idiomatiques françaises. Ottawa: Editions Duculot, 1991. 669 p.
18. Le Guern M. Sémantique de la métaphore et de la méthonymie, 1972. 254p.
19. Louis P. Du bruit dans Landerneau. Les noms propres dans le parler commun. Arléa, 1995. 325 p.
20. Quitard P.-M. Dictionnaire Etymologique, Historique et Anecdotique des proverbes et des locutions proverbiales de la langue française en rapport avec des proverbes et des locutions proverbiales des autres langues. Genève: Editions Slatkine Reprints, 1968 (Réimpression de l'édition de Paris, 1942). 703 с.
21. Rey A. La lexicologie. Lectures. Paris: Editions Klincksieck, 1970. 323p.
22. Rey A. Le lexique. Images et modèles. Du dictionnaire à la lexicologie. Paris: A. Collin, 1977. 307 p.
23. Rey A., Chantreau S. Dictionnaire des expressions et locutions. Paris: Dictionnaires Le Robert, 1993. 888 p.

Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. <https://www.larousse.fr/>
2. <https://www.expressio.fr/>
3. <http://www.linternaute.fr/expression/>

Політика оцінювання

- **Політика щодо речення та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-10% від оцінки). Перескладання модулів і тем відбувається за наявності підтверджених поважних причин (наприклад, довідка від лікаря).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагиату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, у середовищі MOODLE).
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується таким чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Змістові модулі 1 і 2 (теми 1 – 10) – усне опитування, виконання практичних завдань і вправ	40
Змістові модулі 3 і 4 (теми 11– 18) – усне опитування, виконання практичних завдань і вправ	30
Індивідуальна письмова робота	10
Підсумковий контроль (теми 1-18) – усне і письмове опитування	20

Шкала оцінювання студентів

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	зараховано
B	85-89	зараховано
C	75-84	зараховано
D	65-74	зараховано
E	60-64	зараховано
FX	35-59	не зараховано з можливістю повторного складання
F	1-34	не зараховано з обов'язковим повторним курсом